

KOMENDANT
NADODRZAŃSKIEGO ODDZIAŁU
STRAŻY GRANICZNEJ

Krosno Odrzańskie, dnia 24 czerwca 2019 r.

Sygn. Kontr. 2/NK/19

Egz. nr 2.

NO-NK.0910.2.2019

Pan mjr SG Leszek ONUCHOWSKI

KOMENDANT
Placówki Straży Granicznej
w Tuplicach

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

z kontroli na temat „*Postępowanie administracyjne dotyczące cofnięcia/unieważnienia wiz*” zrealizowanej w trybie zwykłym w Placówce Straży Granicznej w Tuplicach, ul. Parkowa 1, 68-219 Tuplice, ujętej w zatwierdzonym w dniu 30.11.2018 r. „*Rocznym planie kontroli jednostek i komórek organizacyjnych Nadodrzańskiego Oddziału SG w 2019 r.*” nr NO-NK.093.1.2018.

Kontrolę na podstawie ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. *o kontroli w administracji rządowej*¹ przeprowadził w dniach od 14.03.2019 r. do 12.04.2019 r. zespół kontrolny w składzie:

kierownik zespołu:

chor. sztab. SG Łukasz Najdek – Starszy Specjalista Wydziału Kontroli NoOSG upoważnienie nr 2/1/NK/19 z dnia 14.03.2019 r.²

członek zespołu:

Piotr Grzelak – Starszy Specjalista Wydziału Kontroli NoOSG upoważnienie nr 2/2/NK/19 z dnia 14.03.2019 r.³

Czynności kontrolne w jednostce kontrolowanej przeprowadzono w dniach: 15.03.2019 r. oraz 10.04.2019 r.

Funkcję kierownika w jednostce kontrolowanej w okresie objętym kontrolą pełnił:

ppłk SG Lesław Siwka do dnia 31.07.2018 r.

mjr Leszek Onuchowski od dnia 01.08.2018 r.

Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w książce kontroli Placówki Straży Granicznej w Tuplicach⁴ str. 4 poz. 1 wg Rdet NO-TU-2/15, RWD Nr 70, poz. 16/15.

I. Zakres kontroli.

Przedmiotem kontroli były:

- rozwiązywania organizacyjno – funkcjonalne w zakresie realizacji czynności związanych z wydaniem decyzji o unieważnieniu lub cofnięciu wize Schengen lub wize krajowej;
- realizacja czynności służbowych w zakresie wydawania decyzji o unieważnieniu lub cofnięciu wize Schengen lub wize krajowej;

¹ Dz.U. Nr 185, poz. 1092 z późn. zm.

² Akta kontroli, str. 5

³ Akta kontroli, str. 6

⁴ Zwanej dalej PSG w Tuplicach

- sprawowanie nadzoru służbowego nad realizacją zadań związanych z wydawaniem decyzji o unieważnieniu lub cofnięciu wizy Schengen lub wizy krajowej.

Kontrolą objęto okres od 01.07.2018 r. do 31.12.2018 r.

II. Cel kontroli.

Celem kontroli była ocena sposobu prowadzenia postępowań administracyjnych w sprawach cofnięcia/unieważnienia wiz w zakresie zgodności z obowiązującymi przepisami. Ocenie poddano również prawidłowość i rzetelność sporządzanej dokumentacji oraz ewidencjonowanie zdarzeń w systemach teleinformatycznych. Ponadto analizie zostały poddane rozwiązania organizacyjno – funkcjonalne oraz sprawowany nadzór nad kontrolowaną problematyką. Celem kontroli było także ujawnienie ewentualnych nieprawidłowości i ustalenie ich zakresu, przyczyn i skutków oraz osób za nie odpowiedzialnych, a także sformułowanie wniosków zmierzających do usunięcia nieprawidłowości/uchybień oraz wskazanie zaleceń naprawczych.

III. Ocena skontrolowanej działalności.

Realizację zadań objętych zakresem kontroli uwzględniając kryterium legalności, rzetelności i celowości oceniono **pozytywnie z uchybieniami**. Ocenę końcową kontrolowanej działalności sporządzono w oparciu o takie czynniki jak: dobór próby, okres i zakres kontroli, wskazane mierniki oraz oceny cząstkowe na podstawie czterostopniowej skali⁵. Szczegółowy opis ustaleń w kontrolowanym obszarze zawarto w notatkach służbowych oraz zestawieniach tabelarycznych⁶. Kontrolę przeprowadzono na podstawie dokumentacji znajdującej się w PSG w Tuplicach oraz w Wydziale Kadr i Szkolenia NoOSG, a także danych zaewidencjonowanych w Centralnej Bazie Danych Straży Granicznej System Wspomagania Kierowania⁷ i w Systemie Pobyt. Ponadto informacje dotyczące tematyki objętej kontrolą uzyskano z Wydziału do spraw Cudzoziemców.

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą w PSG w Tuplicach wydano łącznie 76 decyzji administracyjnych, w tym 28 decyzji o cofnięciu wizy krajowej i 1 o cofnięciu wizy Schengen oraz 46 decyzji o unieważnieniu wizy krajowej i 1 o unieważnieniu wizy Schengen. W związku z powyższym dla osiągnięcia zamierzonego celu kontroli przyjęto, że w przypadku wiz Schengen zostanie sprawdzone 100% postępowań administracyjnych dotyczących cofnięcia oraz unieważnienia wiz. W zakresie wizy krajowej weryfikacji zostanie poddane 50% postępowań administracyjnych (łącznie 37 przypadków) dotyczących cofnięcia i unieważnienia wiz. Typowanie nastąpi metodą stałego interwału, tj. co drugie postępowanie administracyjne zakończone wydaniem decyzji administracyjnej na podstawie zestawienia prowadzonego przez Placówkę SG w Tuplicach.

W toku kontroli stwierdzono, że zadania związane z prowadzeniem postępowań administracyjnych w sprawach cofnięcia/unieważnienia wiz znalazły odzwierciedlenie w Wewnętrznym Podziale Zadań PSG w Tuplicach jako zadania pozostające we właściwości Zespołu ds. Migracji Grupy ds. Cudzoziemców. Stosowne zapisy ujęto w szczegółowych zakresach obowiązków i uprawnień zarówno funkcjonariuszy powyższego zespołu jak i 2 funkcjonariuszy Zespołu ds. Działań Kontrolnych i Weryfikacyjnych. Wszyscy funkcjonariusze wyznaczeni do prowadzenia postępowań administracyjnych posiadali stosowne upoważnienia organu do powyższych czynności. Ustalenia w powyższym zakresie zostały przedstawione w notatce służbowej⁸.

⁵ Obejmuje ona: ocenę pozytywną, pozytywną z uchybieniami, pozytywną z nieprawidłowościami oraz negatywną, zgodnie z zasadami określonymi we *Wprowadzeniu do kontroli w administracji rządowej* – Warszawa, marzec 2012 r., str. 62

⁶ Akta kontroli, str. 14-20, 112-116, 193-194

⁷ Zwanej dalej systemem SWK

⁸ Akta kontroli, str. 112-115

Postępowania administracyjne prowadzone były w oparciu o przepisy zarówno krajowe tj. ustawę z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach⁹, rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 28 kwietnia 2014 r. w sprawie unieważniania i cofania wiz dla cudzoziemców¹⁰, jak i przepisy UE – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady(WE) nr 810/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. ustanawiające Wspólnotowy Kodeks Wizowy¹¹. W każdym przypadku właściwie przywoływano podstawy prawne wszczynanych postępowań, prowadzono postępowania w przypadku cofnięcia/ unieważnienia wiz krajowych w oparciu o przepisy kpa, jak i wydawano decyzje kończące postępowania. Jednocześnie ustalono, że każdorazowo po wydaniu stosownej decyzji w sprawie cofnięcia/ unieważnienia wizej krajowej bądź Schengen wykonywano czynności związane z graficznym oznaczeniem naklejki wizowej. W trakcie prowadzonych postępowań w sprawach cofnięcia/unieważnienia wizej zbierano materiał dowodowy umożliwiający wydanie stosownej decyzji, której uzasadnienie odzwierciedlało stan faktyczny wskazany w aktach postępowania, jak i zawiadomieniu o wszczęciu postępowania. W przypadku postępowań dot. wiz krajowych stosowano właściwe przepisy kpa, zaś w przypadku postępowań dot. wiz Schengen ograniczono się do prawodawstwa UE, zgodnie z wytycznymi Zarządu ds. Cudzoziemców. Niemniej jednak w skontrolowanych postępowaniach stwierdzono przypadki świadczące o nienależytej dokładności osób prowadzących postępowania lub wykonujących jednostkowe dokumenty na potrzeby danego postępowania np. niewłaściwy numer wizej w zawiadomieniu o wszczęciu postępowania lub protokole przesłuchania strony, brak informacji w protokole zapoznania się strony z aktami postępowania o skorzystaniu bądź nie z przysługującego stronie prawa, nieprawidłowe dane cudzoziemca w standardowym formularzu sprawdzeń lub błędne dane paszportowe w protokole zapoznania się strony z aktami postępowania. Stwierdzone przypadki kontrolujący zakwalifikowali jako uchybienia, które nie spowodowały negatywnych następstw dla kontrolowanego obszaru.

Poniżej przedstawiono ustalenia wynikające z przeprowadzonych czynności kontrolnych oraz oceny częściowe dotyczące poszczególnych obszarów objętych kontrolą.

1. Rozwiązania organizacyjno – funkcjonalne w zakresie realizacji czynności związanych z wydaniem decyzji o unieważnieniu lub cofnięciu wizej Schengen lub wizej krajowej.

Zespół kontrolny dokonał analizy przedstawionej do kontroli dokumentacji dotyczącej rozwiązań organizacyjno-funkcjonalnych przyjętych w PSG w Tuplicach w zakresie prowadzonych postępowań administracyjnych dotyczących cofnięcia/unieważnienia wiz krajowych oraz Schengen.

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą w Placówce SG w Tuplicach obowiązywały 2 Wewnętrzne podziały zadań¹² zatwierdzone przez Komendanta Nadodrzańskiego Oddziału SG. Uwzględniały one zadania związane z prowadzeniem postępowań administracyjnych w sprawach cofnięcia i unieważnienia wizej Schengen lub wizej krajowej w przypadkach i na zasadach określonych w przepisach unijnych i krajowych. Powyższe zadania zostały przypisane Zespołowi ds. Migracji Grupy ds. Cudzoziemców. Jednocześnie stwierdzono, że mimo iż zapisy Wewnętrznego Podziału Zadań nie przewidują realizacji czynności objętych tematyką kontroli przez Zespół ds. Działań Kontrolnych i Weryfikacyjnych, to w szczegółowych zakresach obowiązków i uprawnień 2 funkcjonariuszy tego zespołu znalazły się zapisy odnoszące się do obowiązku prowadzenia przez nich postępowań administracyjnych.

W okresie objętym kontrolą Komendant Placówki SG w Tuplicach upoważnił 23 funkcjonariuszy Grupy ds. Cudzoziemców do prowadzenia postępowań administracyjnych

⁹ t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2084 z późn. zm., zwana dalej jako u.o.c.

¹⁰ t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 560

¹¹ Dz.U.U.E.L.2009.243.1

¹² Akta kontroli, str. 163-186

w sprawach cofnięcia/unieważnienia wiz. Kontrolujący stwierdzili, iż w przyjętej do kontroli próbie decyzje administracyjne w imieniu organu wydawane były przez 6 funkcjonariuszy, w tym 4 z Zespołu ds. Migracji oraz 2 z Zespołu ds. Działań Kontrolnych i Weryfikacyjnych.

W toku kontroli zespół kontrolny stwierdził na udostępnionym egzemplarzu nr 2 wydanego upoważnienia brak stosownej pieczęci i podpisu Komendanta Placówki¹³. W wyniku dalszych czynności ustalono, że powyższa sytuacja miała miejsce tylko w przypadku egzemplarza nr 2 przedmiotowego upoważnienia, natomiast egzemplarz nr 1, przeznaczony dla funkcjonariusza, opatrzony był zarówno pieczęcią jak i podpisem organu¹⁴. Powyższy przypadek miał charakter jednostkowy i nie spowodował negatywnych następstw dla prowadzonych postępowań i wydawanych decyzji administracyjnych. W pozostałych skontrolowanych upoważnieniach nie stwierdzono uchybień.

W toku kontroli ustalono, że we wszystkich szczegółowych zakresach obowiązków i uprawnień funkcjonariuszy prowadzących postępowania administracyjne w sprawach cofnięcia/unieważnienia wiz zawarto zapisy „*Prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawach cudzoziemców w tym w szczególności: postępowań w sprawie unieważnienia lub cofnięcia wizy krajowej i Schengen*”.

Zgodnie z przekazaną przez Komendanta Placówki na potrzeby kontroli informacją, osoby wykonujące zadania służbowe z zakresu objętego kontrolą nie uczestniczyły w kursach i szkoleniach z przedmiotowej tematyki. Ponadto w trakcie kontroli poinformowano, że „*funkcjonariusze wyznaczeni do prowadzenia postępowań administracyjnych dot. cofnięcia/unieważnienia wizy w 2018 r. brali udział w szkoleniach o tematyce: zasady i procedury postępowania administracyjnego ze szczególnym uwzględnieniem postępowania administracyjnego prowadzonego wobec cudzoziemca, jak również postępowania w sprawie zobowiązania cudzoziemca do powrotu. Dodatkowo w ramach odpraw służbowych, prowadzonych z funkcjonariuszami PSG w Tuplicach odpowiedzialnymi za prowadzenie powyższych postępowań administracyjnych na bieżąco przekazywane są informacje z zakresu aktualnie obowiązujących wytycznych, zaleceń i przepisów prawa*”¹⁵.

Uwzględniając kryterium legalności i rzetelności kontrolowany obszar oceniono **pozytywnie**.

2. Realizacja czynności służbowych w zakresie wydawania decyzji o unieważnieniu lub cofnięciu wizy Schengen lub wizy krajowej.

Zgodnie z informacją przekazaną na potrzeby kontroli przez Komendanta Placówki SG w Tuplicach w okresie objętym kontrolą wydano 28 decyzji dotyczących cofnięcia wizy krajowej, 46 decyzji dotyczących unieważnienia wizy krajowej, 1 decyzję dotyczącą cofnięcia wizy Schengen oraz 1 decyzję dotyczącą unieważnienia wizy Schengen¹⁶. Zgodnie z art. 90 ust. 1 u.o.c. wizę krajową cofa się z urzędu, jeżeli okoliczności uzasadniające odmowę wydania wizy krajowej, o których mowa w art. 65 ust. 1 pkt 1 i 3-10, powstały po jej wydaniu, albo na wniosek jej posiadacza. Na podstawie przeprowadzonej analizy wszczętych postępowań administracyjnych kontrolujący ustalili, że wszystkie postępowania administracyjne w sprawie cofnięcia wizy krajowej wszczynane były w oparciu o przesłanki określone w art. 90 ust. 1 u.o.c. Stwierdzono, że we wszystkich skontrolowanych zawiadomieniach o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie cofnięcia wizy krajowej wskazywano art. 92 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 90 ust. 1 u.o.c. Jednocześnie ustalono, że decyzje kończące postępowania administracyjne w sprawie cofnięcia wiz krajowych oparte były o art. 65 ust. 1 pkt 8 u.o.c., zgodnie z którym wydania wizy krajowej odmawia się cudzoziemcowi, który nie uzasadnił celu lub warunków planowanego pobytu.

¹³ Akta kontroli, str. 118-120

¹⁴ Akta kontroli, str. 121-130

¹⁵ Akta kontroli, str. 210

¹⁶ Akta kontroli, str. 2-4

W odniesieniu do postępowań administracyjnych w sprawie unieważnienia wiz krajowych stwierdzono, że podstawę prawną wskazywaną w zawiadomieniach o wszczęciu postępowań stanowił art. 92 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 91 u.o.c. Ponadto wydane w powyższych postępowaniach decyzje administracyjne w podstawie prawnej wskazywały jako przesłankę art. 65 ust. 1 pkt 7b u.o.c., zgodnie z którym wydania wizy krajowej odmawia się cudzoziemcowi, jeśli w postępowaniu w sprawie wydania wizy krajowej zeznał on nieprawdę lub zataił prawdę albo podrobił lub przerobił dokument w celu użycia go jako autentycznego lub takiego dokumentu używał jako autentycznego. Kontrolujący po analizie wytypowanych akt postępowań administracyjnych i zebranego w nich materiału dowodowego przywoływane podstawy prawne zarówno zawiadomień o wszczęciu postępowań, jak i wydawanych decyzji uznali za właściwe.

Wszystkie skontrolowane decyzje dot. cofnięcia oraz unieważnienia wiz krajowych wydawane były na formularzu stanowiącym załącznik do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 28 kwietnia 2014 r. w sprawie unieważniania i cofania wiz dla cudzoziemców. Kontrolujący stwierdzili, że we wszystkich przypadkach skontrolowanych decyzji w sprawie cofnięcia oraz unieważnienia wiz krajowych w podstawie prawnej wskazywano zapis: „Zgodnie z art. 92 ust. 1 pkt 3 (w przypadku komendanta placówki Straży Granicznej) bądź pkt 2 (w przypadku komendanta oddziału Straży Granicznej) ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (...)”. Kontrolujący wskazują, iż w przypadku wydania decyzji przez Komendanta Placówki SG zasadnym jest wskazywanie w podstawie prawnej wyłącznie tego organu. W przekazanej przez Komendanta Placówki SG w Tuplicach informacji w tym zakresie wskazano art. 92 ust. 1 u.o.c. w ramach którego władnym do cofnięcia lub unieważnienia wizy krajowej lub Schengen jest konsul, komendant oddziału Straży Granicznej i komendant placówki Straży Granicznej. Ponadto wskazano, że: „Zgodnie z powyższym organem Straży Granicznej, który z mocy prawa jest uprawniony do wydania decyzji, jest nie tylko komendant placówki ale również komendant oddziału, co odzwierciedla również wzór formularza do powiadomień o unieważnieniu lub cofnięciu wizy krajowej (...). Dodatkowo w powyższym wzorze formularza, w części dotyczącej pouczenia, wskazany jako organ odwoławczy od decyzji, jest nie tylko komendant placówki Straży Granicznej ale również komendant oddziału Straży Granicznej. (...)”¹⁷. Kontrolujący powyższe wyjaśnienia uznali za niewystarczające, gdyż załącznik do przedmiotowego rozporządzenia wskazuje tylko przykładowo zarówno możliwe organy wydające decyzje jak i w poszczególnych przypadkach organy odwoławcze. Ponadto zauważyć należy, że wzór przedmiotowego formularza nie wskazuje podstawy prawnej a pozostawia ją do przytoczenia przez właściwy organ wydający decyzję uzależniając tym samym jej treść od stanu faktycznego. Jednakże zauważenia wymaga, że odnotowane w toku czynności kontrolnych powyższe przypadki nie wywołały negatywnych następstw dla skontrolowanych decyzji kończących postępowania administracyjne.

Ponadto kontrolujący ustalili, że we wszystkich przypadkach wydanych decyzji dot. cofnięcia i unieważnienia wizy krajowej w dokumentacji nie odnotowano faktu ich doręczenia stronie, a odnotowany jest jedynie podpis osoby zainteresowanej wraz ze wskazaniem daty. Wskazania wymaga, że zgodnie z art. 109 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks Postępowania Administracyjnego*¹⁸ decyzję doręcza się stronom na piśmie lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej. W przekazanych kontrolującym wyjaśnieniach Komendant Placówki SG w Tuplicach wskazał, iż: „Decyzja w sprawie cofnięcia/ unieważnienia wizy wydawana jest w dwóch egzemplarzach. Natomiast fakt doręczenia powyższej decyzji odnotowywany jest przez złożenie przez stronę daty odbioru i własnoręcznego podpisu na egzemplarzu znajdującego się w aktach sprawy”¹⁹. Powyższych wyjaśnień nie można uznać za wystarczające bowiem formularz decyzji w skontrolowanych sprawach

¹⁷ Akta kontroli, str. 109

¹⁸ j.t. Dz. U. z 2018 r., poz. 2096 z późn. zm., zwany dalej jako kpa

¹⁹ Akta kontroli, str. 210

zawiera jedynie wpis odnoszący się do daty i podpisu osoby zainteresowanej, nie świadczy zaś o dostarczeniu egzemplarza wydanej decyzji. W ocenie zespołu kontrolnego, w celu zapewnienia właściwego toku procesu odwoławczego, zasadnym jest odnotowywanie w decyzji faktu doręczenia jej stronie.

Zgodnie z art. 75 kpa jako dowód należy dopuścić wszystko, co może przyczynić się do wyjaśnienia sprawy, a nie jest sprzeczne z prawem. W szczególności dowodem mogą być dokumenty, zeznania świadków, opinie biegłych oraz oględziny. Analiza akt postępowań administracyjnych w sprawach cofnięcia i unieważnienia wiz krajowych wskazuje, że akta postępowań zawierały dokumentację, która pozwalała na wydanie stosownych decyzji kończących postępowania. Jako dowody w prowadzonych postępowaniach dopuszczano m.in. notatki urzędowe z rozpytania cudzoziemca, protokoły z kontroli legalności pobytu cudzoziemca²⁰, kopie dokumentów paszportowych wraz z umieszczonymi w nich wizami, dokumenty związane z wykonywaniem pracy przez cudzoziemca na terenie RP, kopie protokołów zatrzymania cudzoziemca oraz protokoły przesłuchania strony. Kontrolujący w jednym przypadku postępowania w sprawie cofnięcia wizej krajowej nr 364/2018 stwierdzili, iż akta postępowania nie zawierały dokumentu, o którym mowa w protokole kontroli legalności pobytu, tj. zezwolenia typ [REDAKTION] na pracę cudzoziemca wystawionego przez Wojewodę Mazowieckiego. W uzyskanych od Komendanta Placówki SG w Tuplicach wyjaśnieniach wskazano, iż „podczas kompletowania akt postępowania, przez przeoczenie funkcjonariusza, wskazany dokument nie został umieszczony”²¹. Ponadto ustalono, że w 4 postępowaniach w sprawach cofnięcia wizej krajowej wskazano niewłaściwy numer wizej cudzoziemca w protokole przesłuchania strony lub w zawiadomieniu o wszczęciu postępowania administracyjnego²², zaś w postępowaniach w sprawach o unieważnienie wizej krajowej w 1 postępowaniu wpisano niewłaściwy numer wizej w protokole przesłuchania strony oraz w 1 przypadku w protokole zapoznania strony z aktami postępowania wskazano błędne dane numeru paszportu cudzoziemca²³. W przekazanych wyjaśnieniach Komendant Placówki SG w Tuplicach wskazał, iż powyższe nastąpiło z uwagi na omyłkę pisarską spowodowaną ilością prowadzonych w tym dniu postępowania²⁴. Powyższe przypadki uznano za uchybienia nie powodujące negatywnych następstw dla kontrolowanej działalności. Zespół kontrolny wskazuje jednak na konieczność rzetelnego sporządzania dokumentacji przez funkcjonariuszy.

Dodatkowo ustalono, że w przypadku 1 postępowania w sprawie cofnięcia wizej krajowej nr [REDAKTION] standardowy formularz sprawdzeń zawierał nieprawidłowe dane cudzoziemca, tj. imię i nazwisko, data urodzenia oraz płeć²⁵. Dane te były odmienne niż dane cudzoziemca wobec, którego prowadzono przedmiotowe postępowanie administracyjne. Komendant Placówki SG w Tuplicach poinformował, że „we wskazanym postępowaniu wobec cudzoziemca w dniu 30.12.2018 r. dokonano sprawdzeń w dostępnych bazach danych i systemach informatycznych, co potwierdza system ZAOiL. Przy sporządzaniu standardowego formularza sprawdzeń nie dokonano zmian danych osobowych cudzoziemca przez przeoczenie funkcjonariusza. Natomiast wynik przeprowadzonych sprawdzeń dotyczy cudzoziemca wobec którego prowadzone było postępowanie”²⁶. Ponadto fakt wykonanego sprawdzenia został dodatkowo potwierdzony poprzez przekazanie zespołowi kontrolnemu wydruku z systemu ZAOiL wskazującego na sprawdzenie cudzoziemca, wobec którego prowadzono

²⁰ Zwanego dalej protokołem klp

²¹ Akta kontroli, str. 110

²² Akta kontroli, str. 60-63, 67-69, 73-75, 92-93

²³ Akta kontroli, str. 23-25, 52

²⁴ Akta kontroli, str. 109

²⁵ Akta kontroli, str. 105

²⁶ Akta kontroli, str. 109-110

przedmiotowe postępowanie administracyjne²⁷. Niemniej jednak powyższe również kontrolujący uznali za uchybienie w gromadzeniu właściwego materiału dowodowego.

W postępowaniu administracyjnym dot. cofnięcia wizy krajowej nr [REDAKTOWANE] kontrolujący stwierdzili, że sprawdzenia wskazane w standardowym formularzu sprawdzeń zostały wykonane 2 dni po wydaniu decyzji kończącej postępowanie administracyjne²⁸. W przekazanej informacji Komendant PSG w Tuplicach wskazał również na oczywistą omyłkę pisarską w tym zakresie²⁹. Ponadto zespołowi kontrolnemu przekazano wydruk z systemu ZAOiL potwierdzający wykonanie sprawdzeń wobec cudzoziemca przed dniem wydania decyzji kończącej postępowanie administracyjne. Jednocześnie w toku czynności kontrolnych uchybienie zostało skorygowane poprzez umieszczenie w aktach prowadzonego postępowania standardowego formularza sprawdzeń z właściwą datą sporządzonych sprawdzeń.

Kontrolujący stwierdzili, że we wszystkich przypadkach skontrolowanych postępowań w sprawach dotyczących cofnięcia oraz unieważnienia wizy krajowej, akta zawierały protokół zapoznania strony z aktami postępowania. Niemniej jednak w przypadku 1 postępowania w sprawie unieważnienia wizy i w 2 przypadkach postępowań w sprawie cofnięcia wizy prowadzący postępowanie w protokole zapoznania strony z aktami postępowania nie odnotował faktu skorzystania bądź nie skorzystania przez stronę z przysługującego jej uprawnienia w tym zakresie³⁰. Komendant Placówki SG w Tuplicach poinformował, iż „*W protokołach zapoznania strony z aktami postępowania administracyjnego nie wskazano skorzystania bądź nie skorzystania z przysługującego stronie prawa do zapoznania się z aktami, poprzez przeoczenie funkcjonariusza prowadzącego postępowanie. (...)*”³¹. Kontrolujący stwierdzili, że każdorazowo powyższe protokoły były stronie tłumaczone na język dla niej zrozumiały, a dokument był opatrzony podpisem strony. W związku z powyższym kontrolujący uznali, że skutecznie zapewniono stronie prawo do zapoznania się z aktami prowadzonych postępowań.

Po analizie wytypowanych do kontroli akt postępowań administracyjnych w sprawach cofnięcia i unieważnienia wiz krajowych kontrolujący stwierdzili, że w powyższych przypadkach postępowania prowadzone były zgodnie z przepisami kpa. Każdorazowo strona była zawiadamiana o wszczęciu postępowania administracyjnego, te czki prowadzonych postępowań zawierały materiał dowodowy na podstawie którego możliwym było wydanie decyzji administracyjnej, zaś strona informowana była o przysługujących jej uprawnieniach wynikających z art. 10 § 1 kpa, tj. obowiązku zapewnienia przez organ czynnego udziału strony w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji umożliwienia wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Jednocześnie stwierdzono, że organ korzystając z przysługującego mu uprawnienia przesłuchania strony, w protokole z przeprowadzonej czynności przesłuchania strony przytaczał właściwie przepisy art. 86 kpa, informując jednocześnie stronę o przysługującym jej uprawnieniu wynikającym z art. 83 § 3 kpa, tj. prawie odmowy zeznań i odpowiedzi na pytania oraz o odpowiedzialności za fałszywe zeznania. W związku z powyższym kontrolujący stwierdzili właściwe stosowanie przepisów kpa, z uwzględnieniem zapisów art. 8 kpa tj. zasady pogłębiania zaufania obywateli do organów Państwa.

W przypadku postępowań administracyjnych dotyczących cofnięcia i unieważnienia wizy Schengen kontrolujący stwierdzili, że stosowano się do wytycznych Zarządu ds. Cudzoziemców Komendy Głównej Straży Granicznej zawartych w piśmie nr Fax KG-CU-5376/IV/DS/17 z dnia 11.08.2017 r., zgodnie z którymi prowadzone postępowania w sprawach cofnięcia lub unieważnienia wizy Schengen powinny opierać się wyłącznie na przepisach rozporządzenia Parlamentu Europejskiego

²⁷ Akta kontroli, str. 196-197

²⁸ Akta kontroli, str. 89

²⁹ Akta kontroli, str. 109

³⁰ Akta kontroli, str. 44, 106, 192

³¹ Akta kontroli, str. 109

i Rady (WE) nr 810/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. ustanawiającego Wspólnotowy Kodeks Wizowy. Jednocześnie w przedmiotowym piśmie wskazano na podstawy prawne z zakresu ustawy o cudzoziemcach odnoszące się do organu wydającego decyzję i natychmiastowego jej wykonania. W skontrolowanych przypadkach postępowań w sprawie unieważnienia i cofnięcia wizy Schengen decyzje wydawane były każdorazowo na drukach stanowiących załącznik nr VI do Kodeksu wizowego. W powyższych przypadkach, zgodnie z przytoczonymi wytycznymi Zarządu ds. Cudzoziemców, odstąpiono od wręczania cudzoziemcowi zawiadomienia o wszczęciu postępowania administracyjnego, o możliwości wypowiedzenia się przed wydaniem decyzji co do zebranych dowodów, materiałów oraz zgłoszonych żądań wynikających z art. 10 §1 kpa, jak również czynności przesłuchania cudzoziemca. Analiza przedmiotowych postępowań wskazuje, że zgromadzony materiał dowodowy pozwalał na przeprowadzenie postępowań administracyjnych i wydanie decyzji kończących postępowania.

W związku z powyższym kontrolujący obszar postępowań administracyjnych w sprawie unieważnienia i cofnięcia wizy Schengen ocenili pozytywnie.

Zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych w *sprawie unieważniania i cofania wiz dla cudzoziemców z dnia 28 kwietnia 2014 r.* wydanie decyzji o unieważnieniu lub cofnięciu wizy Schengen lub wizy krajowej komendant placówki Straży Granicznej odnotowuje w dokumencie podróży lub na osobnym blankiecie wizowym poprzez opatrzenie wizy krajowej stemplem „UNIEWAŻNIONO” lub „COFNIĘTO”, a optycznie zmienny element naklejki wizowej oraz napis „wiza” unieważnia się przekreśleniem. Kontrolujący stwierdzili, że we wszystkich przypadkach postępowań, które zakończyły się wydaniem decyzji o cofnięciu lub unieważnieniu wizy powyższy obowiązek został spełniony³².

Zespół kontrolny ustalił, że w przypadku wszystkich decyzji dotyczących cofnięcia i unieważnienia wizy każdorazowo dokonywano wpisu w systemie CBD SG SWK pod kodem nr 49, tj. „*Wizy - unieważnienie, cofnięcie, wydanie, odmowa wydania, wydanie w zamian*”. Ponadto ustalono, że we wszystkich przypadkach decyzje o unieważnieniu lub cofnięciu wizy były rejestrowane w systemie informatycznym Pobyt³³.

Z uwagi na stwierdzone uchybienia, zespół kontrolny uwzględniając kryterium legalności, rzetelności i celowości prowadzonych postępowań administracyjnych powyższy obszar ocenia **pozytywnie z uchybieniami**.

3. Sprawowanie nadzoru nad kontrolowaną problematyką.

Ustalono, że w Placówce SG w Tuplicach osobami odpowiedzialnymi za sprawowanie nadzoru nad prowadzonymi postępowaniami administracyjnymi w okresie objętym kontrolą byli: kierownik Zespołu ds. Migracji, kierownik Grupy ds. Cudzoziemców oraz w zakresie sprawowanego nad nimi nadzoru Zastępca Komendanta Placówki. Analiza akt postępowań administracyjnych wskazuje, że we wszystkich przypadkach w kartach kontrolnych akt znajdowały się adnotacje kierownika Zespołu ds. Migracji lub Komendanta Placówki świadczące o sprawowanym nadzorze. Stwierdzono natomiast, że w kartach kontrolnych nie było wpisów kierownika Grupy ds. Cudzoziemców, który w tym zakresie obowiązany był do sprawowania nadzoru zgodnie ze swoim szczegółowym zakresem obowiązków i uprawnień. Powyższe spowodowane było długotrwałą nieobecnością funkcjonariusza w służbie trwającą od dnia 23.04.2018 r. obejmując okres objęty czynnościami kontrolnymi. W przekazanych przez Komendanta Placówki SG w Tuplicach wyjaśnieniach wskazano, że zadania wynikające ze szczegółowego zakresu obowiązków i uprawnień Kierownika Grupy ds. Cudzoziemców,

³² Akta kontroli, str. 14-20

³³ Akta kontroli, str. 189-190

w okresie objętym kontrolą, wykonywali przemiennie, co dwa tygodnie, kierownik Zespołu ds. Migracji oraz Kierownik Zespołu ds. Kontroli Legalności Zatrudnienia³⁴.

W ocenie zespołu kontrolnego sprawowany nadzór nad obranymi do kontroli postępowaniami administracyjnymi wykonywany był w sposób prawidłowy, gdyż stwierdzone uchybienia miały charakter sporadyczny i nie miały wpływu na wynik zakończonych postępowań.

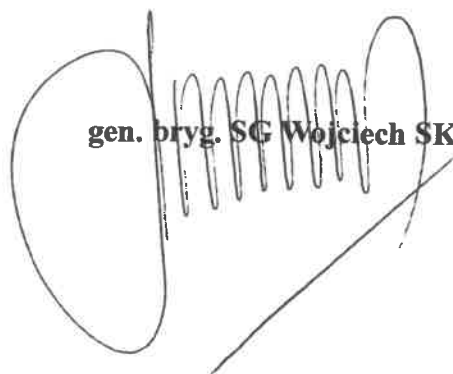
Uwzględniając kryterium legalności i rzetelności kontrolowany obszar oceniono **pozytywnie**.

IV. Wnioski/zalecenia

1. Dokumentację gromadzoną w prowadzonych postępowaniach administracyjnych wypełniać z zachowaniem należytej staranności.
2. W podstawie prawnej decyzji administracyjnej w sprawie cofnięcia/unieważnienia wizy krajowej wskazywać wyłącznie organ wydający przedmiotowe rozstrzygnięcie.
3. W decyzji administracyjnej dotyczącej cofnięcia/unieważnienia wizy krajowej odnotowywać fakt jej doręczenia stronie.

V. Informację o sposobie wykonania wniosków/zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia należy przedłożyć Komendantowi Nadodrzańskiego Oddziału Straży Granicznej w terminie do 31.07.2019 r. za pośrednictwem Naczelnika Wydziału Kontroli NoOSG.

VI. Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden – przeznaczony dla kierownika jednostki kontrolowanej – doręczany jest za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.

gen. bryg. SG Wojciech SKOWRONEK

Sporządzono w 2 egzemplarzach:

Egz. nr 1 - Komendant Placówki SG w Tuplicach - ZPO

Egz. nr 2 - WK NoOSG

Wyk. Zespół kontrolny (666 2283)

Dnia 24.06.2019 r.

³⁴ Akta kontroli, str. 110-111